

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU, Euratom) 2019/493,
annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019,
asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 muuttamisesta henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen
rikkomuksiin liittyvän tarkastusmenettelyn osalta Euroopan parlamentin vaalien yhteydessä

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 224 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 A artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU, Euratom) N:o 1141/2014 ⁽³⁾ luotiin Euroopan tason poliittisia puolueita ja Euroopan tason poliittisia säätiöitä varten erityinen eurooppalainen oikeudellinen asema, ja siinä säädetään, että tällaiset puolueet ja säätiöt voivat saada rahoitusta Euroopan unionin yleisestä talousarviosta. Lisäksi asetuksella perustettiin Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomainen, jäljempänä 'vastuuviranomainen'.
- (2) Jotta vastuuviranomainen voi hoitaa tehtävänsä, myös tässä asetuksessa säädetyt uudet tehtävät, täysimääräisesti ja itsenäisesti, on tarpeen antaa sille pysyvä henkilöstö ja myöntää vastuuviranomaisen johtajalle nimittävän viranomaisen valtuudet.
- (3) Viimeaikaiset tapahtumat ovat osoittaneet, että henkilötietojen laittomasta käytöstä voi aiheutua riskejä vaaliprosesseille ja demokratialle. Sen vuoksi on tarpeen turvata eurooppalaisen demokraattisen prosessin loukkaamattomuus säätämällä taloudellisista seuraamuksista tilanteissa, joissa Euroopan tason poliittiset puolueet tai Euroopan tason poliittiset säätiöt hyödyntävät henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen rikkomuksia vaikuttaakseen Euroopan parlamentin vaalien tulokseen.
- (4) Tätä varten olisi luotava tarkistusmenettely, jonka yhteydessä vastuuviranomaisen on tietyissä olosuhteissa pyydettävä asetuksella (EU, Euratom) N:o 1141/2014 perustettua riippumattomista merkittävistä henkilöistä muodostuvaa komiteaa arvioimaan, onko Euroopan tason poliittinen puolue tai Euroopan tason poliittinen säätiö tarkoituksellisesti vaikuttanut tai yrittänyt vaikuttaa Euroopan parlamentin vaalien tulokseen hyödyntämällä henkilötietojen suojaan sovellettavien sääntöjen rikkomusta. Jos tarkistusmenettelyn mukaisesti todetaan, että näin on tapahtunut, vastuuviranomaisen olisi määrättävä seuraamuksista, jotka ovat asetuksella (EU, Euratom) N:o 1141/2014 perustetun tehokkaan, oikeasuhtaisen ja varoittavan seuraamusjärjestelmän mukaisia.
- (5) Kun vastuuviranomainen määrää Euroopan tason poliittiselle puolueelle tai Euroopan tason poliittiselle säätiölle seuraamuksen tarkastusmenettelyn mukaisesti, sen olisi otettava asianmukaisesti huomioon *ne bis in idem* -periaate, jonka mukaan seuraamuksia ei voi määrätä kahdesti samasta rikkomuksesta. Vastuuviranomaisen olisi myös varmistettava, että oikeusvarmuuden periaatetta noudatetaan ja että asianomaiselle Euroopan tason poliittiselle puolueelle tai Euroopan tason poliittiselle säätiölle on annettu mahdollisuus tulla kuulluksi.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 12. joulukuuta 2018 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 12. maaliskuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 19. maaliskuuta 2019.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1141/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta (EUVL L 317, 4.11.2014, s. 1).

- (6) Uuden menettelyn olisi oltava niiden nykyisten menettelyjen rinnalla, joita käytetään rekisteröintiä koskevien edellytysten noudattamisen tarkistamisessa ja silloin kun unionin perustana olevia arvoja loukataan selvästi ja vakavasti. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 10 artiklassa vahvistettuja, rekisteröinnin edellytysten ja vaatimusten noudattamisen tarkistamista koskevia määräaikoja ei kuitenkaan pitäisi soveltaa uuteen menettelyyn.
- (7) Koska uusi menettely käynnistyy toimivaltaisen kansallisen tietosuojavaltaviranomaisen päätöksestä, asianomaisen Euroopan tason poliittisen puolueen tai Euroopan tason poliittisen säätiön olisi voitava pyytää seuraamuksen uudelleentarkastelua, jos kyseisen kansallisen valvontaviranomaisen päätös on kumottu tai jos siihen kohdistuva oikeussuojakeino on myönnetty, edellyttäen että kaikki kansalliset oikeussuojakeinot on käytetty.
- (8) Sen varmistamiseksi, että vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleissa noudatetaan vahvoja demokraattisia sääntöjä ja kunnioitetaan täysimääräisesti demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevia eurooppalaisia arvoja, on tärkeää, että uutta tarkistusmenettelyä koskevat säännökset tulevat ajoissa voimaan ja että menettelyä sovelletaan mahdollisimman pian. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tällä asetuksella asetukseen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 ehdotettujen muutosten olisi tultava voimaan päivänä, jona tämä asetus julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (9) Asetus (EU, Euratom) N:o 1141/2014 olisi sen vuoksi muutettava tämän mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetusta (EU, Euratom) N:o 1141/2014 seuraavasti:

- 1) Korvataan 6 artiklan 5 kohta seuraavasti:

"5. Vastuuviranomaisen johtajaa avustaa henkilöstö, jonka suhteen johtaja käyttää neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 säädetyissä Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä ja unionin muuta henkilöstöä koskeissa palvelussuhteen ehoissa nimittävälle viranomaiselle annettua toimivaltaa ja muuta henkilöstöä koskevien työsopimusten tekemiseen valtuutetulle viranomaiselle annettuja valtuuksia, jäljempänä 'nimittävän viranomaisen toimivalta'. Vastuuviranomainen voi käyttää kaikilla tehtävälueillaan muita kansallisia asiantuntijoita tai muuta sellaista henkilöstöä, joka ei ole sen palveluksessa.

Vastuuviranomaisen henkilöstöön sovelletaan henkilöstösääntöjä ja unionin muuta henkilöstöä koskevia palvelussuhteen ehtoja sekä näiden säännösten täytäntöönpanosääntöjä, jotka on annettu Euroopan unionin toimielinten yhteisellä päätöksellä.

Henkilöstön valinta ei saa aiheuttaa eturistiriitaa vastuuviranomaiselle suoritettavien tehtävien ja muiden virkatehtävien välille, ja henkilöstön on pidättäydyttävä kaikista toimista, jotka ovat ristiriidassa sen tehtävien luonteen kanssa."

- 2) Korvataan 10 artiklan 3 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:

"Ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädettyjä menettelyjä ei saa aloittaa Euroopan parlamentin vaaleja edeltävien kahden kuukauden aikana. Tätä määräaika ei sovelleta 10 a artiklassa säädettyyn menettelyyn."

- 3) Lisätään artikla seuraavasti:

"10 a artikla

Henkilötietojen suoja koskevien sääntöjen rikkomuksiin liittyvä tarkistusmenettely

1. Euroopan tason poliittinen puolue tai Euroopan tason poliittinen säätiö ei saa tarkoituksellisesti vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa Euroopan parlamentin vaalien tulokseen hyödyntämällä sitä, että luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö rikkoo henkilötietojen suojaan sovellettavia sääntöjä.

2. Jos vastuuviranomainen saa tiedon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (*) 4 artiklan 21 kohdassa tarkoitetun kansallisen valvontaviranomaisen päätöksestä, jonka mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on rikkonut henkilötietojen suojaan sovellettavia sääntöjä ja jos kyseisen päätöksen perusteella tai muutoin on perusteltuja syitä uskoa, että rikkomus liittyy Euroopan tason poliittisen puolueen tai Euroopan tason poliittisen säätiön poliittisiin toimiin Euroopan parlamentin vaalien yhteydessä, vastuuviranomainen vie asian tämän asetuksen 11 artiklalla perustetun riippumattomista merkittävistä henkilöistä muodostuvan komitean käsiteltäväksi. Vastuuviranomainen voi tarvittaessa olla yhteydessä asianomaiseen kansalliseen valvontaviranomaiseen.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu komitea antaa lausunnon siitä, onko asianomainen Euroopan tason poliittinen puolue tai Euroopan tason poliittinen säätiö tarkoituksellisesti vaikuttanut tai yrittänyt vaikuttaa Euroopan parlamentin vaalien tulokseen hyödyntämällä kyseistä rikkomusta. Vastuuviranomainen pyytää lausuntoa viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se sai tiedon kansallisen valvontaviranomaisen päätöksestä. Vastuuviranomainen asettaa lyhyen ja kohtuullisen määräajan, jossa komitean on annettava lausuntonsa. Komitea noudattaa asetettua määräaika.

4. Otettuaan huomioon komitean lausunnon vastuuviranomainen päättää 27 artiklan 2 kohdan a alakohdan vii alakohdan mukaisesti, määrätäänkö asianomaiselle Euroopan tason poliittiselle puolueelle tai Euroopan tason poliittiselle säätiölle taloudellisia seuraamuksia. Vastuuviranomaisen päätös on perusteltava asianmukaisesti erityisesti komitean lausunnon osalta, ja se on julkistettava nopeasti.

5. Tässä artiklassa säädetty menettely ei vaikuta 10 artiklassa säädettyyn menettelyyn.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).”

4) Korvataan 11 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Komitea antaa vastuuviranomaisen pyynnöstä lausunnon:

- a) jos Euroopan tason poliittisen puolueen tai Euroopan tason poliittisen säätiön katsotaan loukanneen selvästi ja vakavasti 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tai 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja Euroopan unionin perustana olevia arvoja;
- b) onko Euroopan tason poliittinen puolue tai Euroopan tason poliittinen säätiö tarkoituksellisesti vaikuttanut tai yrittänyt vaikuttaa Euroopan parlamentin vaalien tulokseen hyödyntämällä henkilötietojen suojaan sovellettavien sääntöjen rikkomusta.

Ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa komitea voi pyytää vastuuviranomaiselta, Euroopan parlamentilta, asianomaiselta Euroopan tason poliittiselta puolueelta tai asianomaiselta Euroopan tason poliittiselta säätiöltä, muilta poliittisilta puolueilta, poliittisilta säätiöiltä tai muilta sidosryhmiltä asiaankuuluvia asiakirjoja tai todisteita, ja se voi pyytää saada kuulla niiden edustajia. Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa 10 a artiklassa tarkoitettu kansallinen valvontaviranomainen tekee yhteistyötä komitean kanssa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.”

5) Korvataan 18 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Euroopan tason poliittisen puolueen ja Euroopan tason poliittisen säätiön on hakemuksen tekemisajankohtana täytettävä 23 artiklassa luetellut velvoitteet ja pysyttävä hakemuksensa tekopäivästä rahoituksen tai avustuksen kattaman varainhoitovuoden tai toiminnan loppuun rekisteröityneenä rekisterissä, eikä siihen saa kohdistua 27 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a alakohdan v, vi ja vii alakohdassa säädettyjä seuraamuksia.”

6) Muutetaan 27 artikla seuraavasti:

a) lisätään 2 kohdan a alakohtaan alakohta seuraavasti:

”vii) jos 10 a artiklassa säädetyn tarkastusmenettelyn mukaisesti todetaan, että Euroopan tason poliittinen puolue tai Euroopan tason poliittinen säätiö on tarkoituksellisesti vaikuttanut tai yrittänyt vaikuttaa Euroopan parlamentin vaalien tulokseen hyödyntämällä henkilötietojen suojaan sovellettavien sääntöjen rikkomusta.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”7. Jos 10 a artiklassa tarkoitettu kansallisen valvontaviranomaisen päätös on kumottu tai jos siihen kohdistuva oikeussuojakeino on myönnetty, edellyttäen, että kaikki kansalliset oikeussuojakeinot on käytetty, vastuuviranomainen tarkastelee uudelleen 2 kohdan a alakohdan vii alakohdan nojalla annettuja seuraamuksia asianomaisen Euroopan tason poliittisen puolueen tai Euroopan tason poliittisen säätiön pyynnöstä.”

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 25 päivänä maaliskuuta 2019.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

A. TAJANI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. CIAMBA
